

جاذبه

دو نقطه و ۱۰۰۱؛ ترکیب جذاب هنر و سرگرمی

دکتر جبلی، رئیس رسانه ملی از پشت صحنه دو برنامه محبوب تلویزیون بازدید کرد

دوستی ۴۰ ساله از رفاقت تا فراق

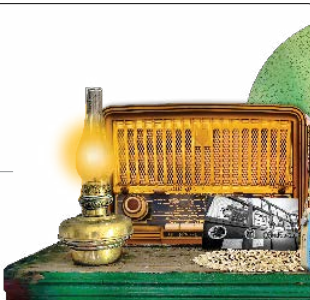
حجت الاسلام رحیمیان در گفت وگویی به بررسی ویژگی های منحصر به فرد دبیرکل شهید حزب الله لبنان پرداخت

۱۱۱

رادیوی ۸۵ ساله هنوز جوان است

«جام جم» در سالروز ۸۵ سالگی رادیو، پای صحبت اهالی این رسانه در شبکه های مختلف نشست

۸۱

برای تیزر دو ساعت کشیده خوردم!

مجری برنامه طنز آخر هفته های شبکه دو از چالش های اجرا در برنامه ای تازه و خلاقانه می گوید

۶۱

نسخه های خطی اشعار سعدی به نمایش عمومی درآمده است

شاهکارهای استاد سخن پارسی در گنجینه ملک

(فاکسیمیله) و با کیفیتی بسیار بالا در سال ۱۴۰۰ در چاپخانه آستان قدس رضوی باز نشر شد.

ویژگی های اثر باز نشر شده

این اثر یکی از نسخه های بسیار کامل کلیات سعدی به شمار می آید؛ تاجایی که می توان آن را نسخه معیار یا اساس برای خواندن کلیات سعدی قرار داد. به عبارتی این نسخه سعدی از نظر صحت شعرا، درست نویسی و کم غلط بودن کلمات نیز ارزش خاصی دارد.

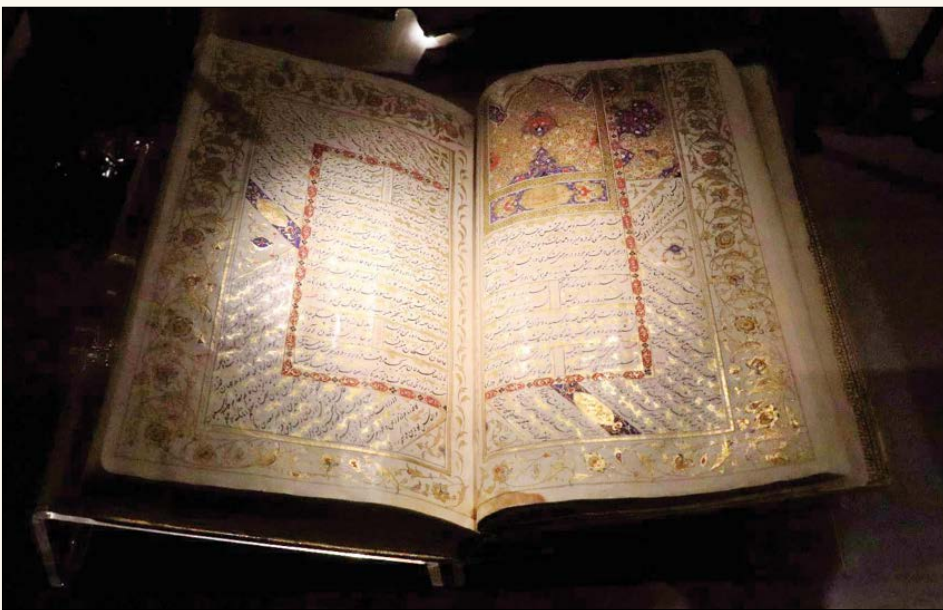
همچنین این اثر توسط خوشنویس بزرگ دوره قاجار یعنی علی نقی شیرازی نوشته شده که دارای خطی باسبک خاص بوده.

از سوی دیگر، از آن می توان به عنوان یکی از آثار بی بدیل «خاندان مذهب باشی شیرازی» از آخرین خاندان هایی که

کتاب سازی فاخر سلطنتی را در ایران انجام می دادند نام برد.

بی شک، این نسخه کلیات سعدی از نظر آرایه های هنری به کاررفته در آن نیز اثری بی نظیر است چنان که تقریباً تمام صفحات اثر طلاندازی شده و هر بخش آن، دارای یک سرلوح مخصوص به خود است. همچنین این اثر، ملول از بهترین نمونه های تذهیب دوره قاجار است. بنابراین آن را می توان از نمونه های برجسته هنر قاجار دانست.

کتابخانه و موزه ملی ملک در سال ۱۳۱۶ شمسی وقف حرم مطهر رضوی شده و در حال حاضر همه روزه به جز روزهای تعطیل در ساعات ۸:۳۰ الی ۱۶:۳۰ به نشانی تهران، خیابان امام خمینی، خیابان سی تیر، خیابان یارچانی، خیابان ملل متحد (میدان مشق)، پذیرای دوستداران تاریخ و هنر ایرانی - اسلامی است.

در این میان، جالب است بدانید که این نسخه خطی از جمله آثار فاخری بوده که از ایران خارج شده بود و به واسطه بانو عزت الملک ملک، دختر بزرگ حاج حسین آقا ملک در یکی از حراجی های بین المللی خریداری شد و اکنون به عنوان یکی از آثار مجموعه اهدایی به گنجینه ملک، با شماره ثبت ۶۸۸۲، در گنجینه ملک نگهداری می شود.

این اثر خطی، ویژگی های شاخص متعددی دارد؛ تا جایی که در قالب اجرای یک پروژه ارزشمند، با مدیریت عالی کتابخانه و موزه ملی ملک و حمایت بنیاد فارس شناسی و مرکز سعدی شناسی و همچنین دکتر کوروش کمالی سروسناتی، رئیس دانشنامه فارس و همراهی جمعی از هنرمندان و متخصصان از جمله استاد مجید فدائیان، نگارگر، کارشناس و پژوهشگر هنرهای سنتی، به شیوه چاپ عکسی

شده و در تالار «هزارداستان» موزه در معرض دید اهل هنر و ادب قرار دارد. از دیگر آثار نفیس خطی این مجموعه می توان به نسخه کلیات سعدی اشاره کرد که در قرن ۱۳ هجری قمری و با خط شکسته روی کاغذ ترمه اصفهانی نوشته و با جلد روغنی مجلد شده. این اثر دارای جدول زرین و هشت سرلوح و پیشانی مذهب زیبا همچنین تصویر سعدی در یک مجلس و سعدی و میرداماد در مجلس دیگر است.

باز نشر نفیس ترین نسخه خطی سعدی

کلیات سعدی که در سال ۱۳۲۴ هجری قمری توسط میرزا علی نقی شیرازی در افزون بر ۵۰۰ صفحه، کتابت و توسط میرزا محمود مذهب باشی شیرازی مجلد شده، نفیس ترین نسخه خطی از آثار سعدی در کتابخانه و موزه ملی ملک به شمار می آید.

ملک وجود دارد که در دوره های مختلف تاریخی به همت کاتبانی همچون سلطانعلی مشهدی، محمدحسین بن میرزا عبدالعظیم ملایری، محمدشفیع حسینی و محمد اسماعیل بن عبدالغنی شیرازی، به خط های نسخ، نستعلیق و شکسته نستعلیق روی کاغذ هایی از جنس فستقی، ترمه، فرنگی آهار مهره و... نوشته شده.

برخی آثار خطی سعدی شیرازی این گنجینه، نمونه های شاخصی از به کارگیری هنرهای کتاب آرایشی است؛ چنان که آرایه های تزئینی زیبایی در آنها قابل مشاهده می باشد.

از جمله آثار خطی بی بدیل سعدی در کتابخانه و موزه ملی ملک، نسخه کلیات سعدی به خط نستعلیق شاه محمد کاتب است که در قرن ۱۱ هجری قمری روی کاغذ ترمه، کتابت و با چرم میشن مجلد شده. این اثر متعلق به دوره صفویه توسط حاج حسین آقا ملک، وقف این مجموعه

به مناسبت یکم اردیبهشت، روز بزرگداشت سعدی، کتابخانه و موزه ملی ملک آثار ارزشمند این موقوفه فرهنگی آستان قدس رضوی در تهران را با محوریت «استاد سخن پارسی» معرفی کرد.

به گزارش جام جم، کتابخانه و موزه ملی ملک سال هاست در پرتو نیک اندیشی حاج حسین آقا ملک، بنیانگذار و واقف این مجموعه و علاقه وی به گردآوری آثار شاعران پارسی گوی، دارای گنجینه ارزشمندی از نفایس خطی ادبی است که از جمله آنها می توان به آثار سعدی شیرازی اشاره کرد.

در حال حاضر، ۸۷ نسخه خطی ارزشمند از آثار ابو محمد مشرف الدین مصلح بن عبدالله بن مشرف متخلص به سعدی در این موقوفه نگهداری می شود که منتخبی از نفیس ترین آنها در بعضی تالارهای موزه ملی ملک در معرض نمایش عموم گذاشته شده. در کتابخانه ملی ملک نیز ۱۰ نسخه چاپ سنگی از آثار سعدی وجود دارد.

در تالار خوشنویسی و نگارگری این موزه نیز نمونه هایی از مرقدات خوشنویسی مزین به شعرهای سعدی به چشم می خورد که توسط خوشنویسان بنام کشور در دوره های تاریخی همچون صفویه و قاجاریه نگاشته شده. کتابخانه ملی ملک دارای کتاب های چاپی متعددی از آثار سعدی است که در این بین، می توان به یک نسخه گلستان سعدی به زبان روسی با قدمت ۱۶۸ سال اشاره کرد.

شاهکارهای هنر کتاب آرایشی

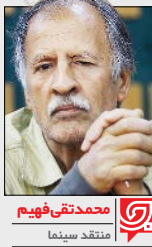
آثار خطی نظیر گلستان، بوستان، کلیات، غزلیات و ترجیع بند سعدی در گنجینه

اما واگرهای جوان گرایی «فارابی» از بالا!!

مرسوم است مدیران بازنشسته یا باخریدی بخش های دولتی و عمومی فرصت را غنیمت می شمارند و همه تجارب و روابط و امکانات و آموزه های خود را در بخش خصوصی به کار می گیرند تا دم و دستگاه موفق شخصی راه اندازی کنند. یعنی هزینه سنگین تجربه اندوزی و خسارت زدن به بیت المال در راستای آموختن را حالا برای منافع فردی خود به کار می گیرند ولی کمتر موردی پیش آمده که فردی موفق در بخش خصوصی وارد بدنه مدیریت دولتی بشود اما در این میان، انتصاب یک مدیر دهنه شصتی موفق در بخش خصوصی، صاحب صلاحیت، مسئولیت پذیر و معتقد به قانون و حاکمیت، بر کلیدی ترین مجموعه سینمایی کشور را باید به فال نیک گرفت؛ البته مشروط به این که همه چیز بر همین تغییر موردی از بالا خلاصه نشود.

واقعیت این است که بنیاد سینمایی فارابی در جایگاه جهت دهنده سینمای ایران به شدت فرسوده، خسته و فشل است. حامد جعفری (مدیرعامل جدید) با اختلافی دوساله، همزاد فارابی است اما یکی در اوج برنایی و خلاقیت و دیگری فروتن و از رده خارج! لذا احتیاج مبرم به بازسازی و نوگرایی دارد. بافت بنیاد، بوروکراتیک متعطل است و چارت آن دمدده و اهل مراودات غیرمتعارف، اجزا و رویکردهای غالبش نیز غیرکارآمد و سرمایه بریاد بوده. نگاهی به پشت سر نشان می دهد... به جز جرقه هایی... برآیند خروجی فارابی چیزی جز شکست نبوده و بی تعارف باید اذعان کرد که از تشکیلات کنونی چیزی در کاسه تماشاگر سینمای ایران نخواهد نشست. برای همین است که حامد جعفری کار سخت و فرساینده ای در پیش دارد که در صورت محافظه کاری و رودربایستی، در مناسبات موجود مستحیل و همانا راه غلط پیشینیان را طی خواهد کرد. یعنی بستر هضم و جذب جعفری به امور روتین و جاری نهادینه شده پهن است. فضای حاکم، مدیر جدید را در موقعیت و جایگاه ماشین امضای تصمیمات افرا، مدیران میانی و شورا های متنوع و کمیته های مختلف و... می خواهند (پی می پذیرند). از همین روست که هر کسی آمده، همان تکراری های همه کاره و تصمیم گیرنده های محروم از خلاقیت و فاقد تسلط به سینمای مفید و ارزنده، برجای خود باقی مانده اند و احتمالا می مانند.

تجربه برخی مدیران نوگرایی انقلابی و دارای ایده های روزآمد و کاربردی در برخی دوره ها، پیش چشم مان است که چیزی از انتصاب شان نگذاشته بود که همه شعارهای دهان پرکن شان به پستو خیزند و جای شان را سکون و رخوت گرفت. مدیرعامل جدید فارابی، بی تردید می داند که حالا با یک دفتر و استودیو معدودی همکار طرف نیست بلکه حالا می بایست برای سینمای ایران کاری کند کارستان و این اتفاق با آدم های نفس بریده و موجودیتی عادت کرده به سبک و سیاق کارمندی سازگار نیست؛ خصوصاً که ریل گذاری در فارابی تنها به رعایت عدالت (چیزی که همیشه چالش جدی مدیران بوده) و تقسیم بودجه ها خلاصه نمی شود. حتی فقط رتق و فتق امور جشنواره ها و برپایی چادرهای فستیوالی نیست که باید هدفمند و در راستای دیپلماسی کلان کشور ساماندهی شود بلکه مهم ترین تغییرات لازمه در کیفیت آثار است که برای رسیدن به این منظور و مقصود، تخصص، سواد، تجربه و شناخت مرتبط را می طلبد. بنابراین آدم های میخکوب شده در میز و صندلی های نوستالژیک، آن هم در مناصب کلیدی و شورا های باشک و شمایل و فضایل باقیمانده در قالبی سنتی و ماقبل سینمای پویا، چطور ممکن است منتهی به خروجی آثار ارزشمند، جریان ساز و قابل دفاع بشود. خلاصه این که با توجه به وضعیت فعلی فارابی از نظر نیروی انسانی مستخدم شده از طرف مدیران وقت، شخم زدن آن از سوی مدیر جدید، رویایی آرمانی بیش نیست اما این توقع هم که ایشان به اسب زین شده اما لنگان دیگران قانع نباشد خیالی نیست و قابل تحقق می باشد.

محمدتقی فهمیم
منتقد سینما